

กระทู้ถามที่ ๑๔๓ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๑๒ มีนาคม ๒๕๕๒

เรื่อง สถานการณ์โรคอ้วนในเด็ก

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถามนายกรัฐมนตรี้ ดังต่อไปนี้

จากรายงานวิจัยของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) โครงการวิจัยโรคอ้วนในเด็ก พบว่าสถานการณ์โรคอ้วนในเด็กกำลังเป็นที่น่าวิตกเป็นอย่างยิ่ง เพราะมีความรุนแรงมากขึ้น พบโรคอ้วนในเด็กที่มีอายุน้อยลง และพบโรคแทรกซ้อนในเด็กที่เป็นโรคอ้วนเพิ่มมากขึ้น เช่น โรคเบาหวาน และโรคทางเดินหายใจอุดกั้นเวลนอน ซึ่งจะนำไปสู่ปัญหาหัวใจล้มเหลวและเสียชีวิตได้ โดยที่ผู้ปกครองส่วนใหญ่ยังไม่ทราบว่าความอ้วนเป็นโรคชนิดหนึ่ง และไม่ได้ตระหนักถึงผลเสียที่จะตามมา จึงขอเรียนถามว่า

๑. สถานการณ์โรคอ้วนในเด็กปัจจุบันเป็นอย่างไร ขอทราบรายละเอียด
๒. กระทรวงสาธารณสุขจะแก้ปัญหาโรคอ้วนในเด็กอย่างไร ขอทราบรายละเอียด
๓. รัฐบาลมีมาตรการที่จะใช้อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) กรุงเทพมหานคร หรือหน่วยงานประชาสัมพันธ์ของรัฐเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเรื่องโรคอ้วนในเด็กหรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

วัชร เพชรทอง

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

กรุงเทพมหานคร

คำตอบกระทู้ถามที่ ๑๔๓ ร.

ของ นายวัชร เพชรทอง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
เรื่อง สถานการณ์โรคอ้วนในเด็ก

ข้าพเจ้า นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี ขอตอบกระทู้ถาม เรื่อง สถานการณ์โรคอ้วนในเด็ก ของท่านสมาชิกผู้มีความสนใจ ดังนี้

คำตอบข้อที่ ๑

รัฐบาลขอเรียนว่า กระทรวงสาธารณสุข โดยกรมอนามัยได้มีการศึกษาเกี่ยวกับโรคอ้วนในเด็ก ซึ่งจากผลการสำรวจเด็กไทยระดับประเทศ ๒ ครั้ง ห่างกัน ๕ ปี พบว่าเด็กอายุต่ำกว่า ๖ ปี อ้วนเพิ่มขึ้นร้อยละ ๔๐ หากไม่แก้ไขและปัจจัยเสี่ยงต่างๆ ยังคงเดิม อีก ๑๐ ปีข้างหน้า ร้อยละ ๒๐ หรือ ๑ ใน ๕ ของเด็กปฐมวัยจะเป็นโรคอ้วน และร้อยละ ๑๑.๕ หรือ ๑ ใน ๑๐ ของเด็กไทยวัยเรียนจะเป็นโรคอ้วน และจากการสำรวจภาวะอาหารและโภชนาการของประเทศไทย โดยกองโภชนาการ ในปี ๒๕๔๖ พบว่า เด็กนักเรียนระดับประถมศึกษาอายุ ๖ - ๑๔ ปีทั้งเขตเมืองและเขตชนบทมีภาวะโภชนาการเกิน ร้อยละ ๑๓.๖ ส่วนในเขตกรุงเทพมหานคร อายุ ๖ - ๘ ปี พบร้อยละ ๑๐.๘ และอายุ ๙ - ๑๔ ปี พบร้อยละ ๑๖.๔ และจากรายงานการเฝ้าระวังภาวะโภชนาการเกินของนักเรียนระดับประถมศึกษา ปี พ.ศ. ๒๕๕๑ ในโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด จำนวน ๓๗ แห่ง พบนักเรียนมีภาวะโภชนาการเกิน ร้อยละ ๑๕.๔ จากจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น ๕๕,๕๒๘ คน รวมทั้งจากการศึกษาวิจัยของต่างประเทศพบว่า เด็กที่เป็นโรคอ้วนจะมีโอกาสเป็นผู้ใหญ่ที่อ้วน ร้อยละ ๒๕ และหากอ้วนจนถึงวัยรุ่นจะมีโอกาสสูงถึง ร้อยละ ๗๕ ที่เกิดผลกระทบต่อเด็กที่เป็นโรคอ้วนซึ่งจะก่อให้เกิดโรคเรื้อรังตามมา เช่น โรคเบาหวาน และโรคหลอดเลือดหัวใจเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ซึ่งสาเหตุส่วนใหญ่เนื่องมาจากการมีพฤติกรรมการบริโภคอาหารไม่ถูกต้องและขาดการออกกำลังกายอย่างเหมาะสม

คำตอบข้อที่ ๒

กระทรวงสาธารณสุข โดยกองโภชนาการ กรมอนามัยได้เริ่มดำเนินการแก้ปัญหาโรคอ้วนในเด็กอย่างต่อเนื่องตั้งแต่เริ่มโครงการ ปี พ.ศ. ๒๕๔๔ จนถึงปัจจุบันดังต่อไปนี้

๑. ประชุมชี้แจงนโยบายและความสำคัญของปัญหาโรคอ้วนในเด็กวัยเรียนให้กับกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดทั่วประเทศ

๒. ประชุมถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีในการควบคุมป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคอ้วนในเด็กวัยเรียนให้กับครูระดับปฏิบัติการได้แก่ ครูโภชนาการ ครูอนามัย ซึ่งรับผิดชอบด้านการดูแลสุขภาพของนักเรียนในโรงเรียน นักวิชาการผู้รับผิดชอบงานโภชนาการจากศูนย์อนามัย ๑๒ แห่ง และนักวิชาการจากสำนักงานสาธารณสุขผู้รับผิดชอบงานโภชนาการ ๑๕ จังหวัด

๓. ประชุมถ่ายทอดองค์ความรู้ให้โรงเรียน และหน่วยงานภาคีเครือข่าย อาทิ โรงพยาบาล ศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป โรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน และโรงเรียนสาธิตของมหาวิทยาลัยที่สนใจเข้าร่วมโครงการ

๔. ผลิตเทคโนโลยีและนวัตกรรมรูปแบบการจัดค่าย “กินพอดี ไม่มีอ้วน” เพื่อให้ความรู้ที่ถูกต้องด้านการบริโภคอาหารและการออกกำลังกาย ให้กับกลุ่มนักเรียนที่เป็นโรคอ้วน ได้นำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม

๕. จัดบริการสาธิตรูปแบบการจัดค่าย “กินพอดี ไม่มีอ้วน” ให้กับหน่วยงานและภาคีเครือข่ายได้นำไปใช้แก้ปัญหาในกลุ่มเป้าหมาย

๖. จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้การดำเนินงานควบคุมป้องกันและแก้ไขภาวะโภชนาการเกินในเด็กวัยเรียน “Best Practice Model” เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์การดำเนินงานควบคุมป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคอ้วนในเด็กวัยเรียนระหว่างหน่วยงานที่เข้าร่วมโครงการ

๗. จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์จากการเข้าค่าย “กินพอดี ไม่มีอ้วน” ทั้งกลุ่มนักเรียนที่เป็นโรคอ้วนและผู้ปกครอง

๘. ผลิตสื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ความรู้ที่ถูกต้องกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและประชาชนทั่วไป ได้แก่ หนังสือคู่มือการดำเนินงานควบคุมป้องกันและแก้ไขปัญหภาวะโภชนาการเกินในเด็กวัยเรียน แนวทางการจัดค่าย “กินพอดี ไม่มีอ้วน” หนังสือ “ใครอ้วนใครทำ” แผ่นพับ “กินพอดี ไม่มีอ้วน” หนังสือการ์ตูน “กินพอดี ไม่มีอ้วน” ชุมนิทรรศการ “กินพอดี ไม่มีอ้วน” ชุมนิทรรศการ “วัยใสรูปร่างสวย” ซีดีรอมเรื่อง “ชีวิตน้อย ๆ ของมดน้อย” ซีดีรอมเรื่อง “การจัดค่ายกินพอดี ไม่มีอ้วน” และซีดีเพลง “ฟู้ดแดนซ์”

๙. จัดทำ webboard กระดานสนทนา “กินพอดี ไม่มีอ้วน” ทาง website กองโภชนาการ

๑๐. ให้บริการถ่ายทอดองค์ความรู้กับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่ขอรับการสนับสนุน

๑๑. ปี พ.ศ. ๒๕๕๒ ดำเนินการคัดเลือกโรงเรียนที่มีรูปแบบการดำเนินงานควบคุมป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคอ้วนดีเด่นเพื่อเป็นโรงเรียนต้นแบบไร้พุง จำนวน ๒๔ แห่ง และจะขยายพื้นที่ดำเนินการ ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ จำนวน ๒๔ แห่ง จนครบ ๓๕ แห่ง ภายในปี พ.ศ. ๒๕๕๔

คำตอบข้อที่ ๓

รัฐบาลโดยกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข มีมาตรการส่งเสริมสนับสนุนให้อาสาสมัครสาธารณสุข ผู้นำชุมชน เยาวชนและส่วนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันและการควบคุมโรค โดยมีเจ้าหน้าที่สาธารณสุขเป็นผู้สนับสนุนทางด้านวิชาการ โดยวิเคราะห์ปัญหาและจัดทำแผนปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของคนในชุมชน เพื่อการมีสุขภาพอนามัยที่ดีของคนในชุมชน ดังนั้นในปี พ.ศ. ๒๕๕๒ จึงได้สนับสนุนการพัฒนาสมรรถนะแก่อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) โดยอบรมฟื้นฟูความรู้แก่อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านทั่วประเทศ จำนวน ๑๕๐,๐๐๐ คน สำหรับกรุงเทพมหานคร กระทรวงสาธารณสุขได้จัดประชุมปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครสาธารณสุขกรุงเทพมหานคร ด้านการจัดการสุขภาพชุมชนเขตเมือง มีผู้ผ่านการอบรมจำนวน ๒๗๒ คน จากศูนย์บริการสาธารณสุขของกรุงเทพมหานคร จำนวน ๖๘ ศูนย์ๆ ละ ๔ คน ซึ่งในการประชุมปฏิบัติการดังกล่าวได้เผยแพร่คู่มือหลักสูตรการอบรมฟื้นฟูความรู้แก่อาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) ปี พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งตามหลักสูตรดังกล่าวได้กำหนดเรื่อง “ภาวะอ้วนลงพุง” หากในพื้นที่ชุมชนใดมีปัญหาเรื่องโรคอ้วนก็สามารถนำหลักสูตรดังกล่าวไปใช้ และขอความร่วมมือจากกระทรวงสาธารณสุขให้ลงไปช่วยแก้ปัญหาด้วย รวมทั้งได้มีการจัดพิมพ์คู่มือหลักสูตรการอบรมฟื้นฟูความรู้แก่อาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) ปี พ.ศ. ๒๕๕๒ จำนวน ๓๐๐,๐๐๐ เล่ม เพื่อเผยแพร่ให้กับ อสม. นำไปเป็นคู่มือปฏิบัติงานในชุมชนต่อไป นอกจากนี้กองโภชนาการ กรมอนามัย ได้ดำเนินการแถลงข่าวหรือจัดทำข่าวเป็นการเฉพาะกิจ ในกรณีที่มีกิจกรรมสำคัญเพื่อการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารการณรงค์เรื่องปัญหาโรคอ้วนในเด็กวัยเรียน